

Consell Directiu

Camerata XXI: cinc anys aprenent a fer-la sonar

Fregar cordes és l'ocupació fonamental d'aquesta colla de 16 músics que encara no s'han cansat d'aprendre tot fent camí o de fer camí tot aprenent. I és que al darrere de l'acte físic, tècnic, fins i tot tecnològic de fregar la corda del violí, de la viola, del violoncel o del contrabaix, hi ha tot un món comunicatiu vehiculat pel llenguatge musical. Fa cinc anys que van començar a tocar plegats dins de Camerata XXI, aquesta orquestra de cambra, i per això conversem amb dos d'ells: Xavier Fort, el gerent, i Xavier Blanc, el director i concertino.

Per què aquest èmfasi a dir que Camerata XXI és més un projecte pedagògic que no pas artístic?

Tots els que integrem l'associació Conjunt Orquestral Camerata XXI la concebem com una "aula d'autoaprenentatge", és a dir, intentem nodrir de recursos aquells aspectes formatius que ens poden fer créixer en les diferents disciplines: concertino, ca de corda, tutti, gerència... En certa mesura, aquest plantejament admet, humilment i des de la responsabilitat, la precarietat de l'ensenyament musical i la confusió del concepte "professionalitat". És una orquestra de caràcter pedagògic a l'hora d'assajar; un cop sortim de casa es converteix en una orquestra professional, ja que el treball que es fa té aquest objectiu. El qui ens contracta paga, i nosaltres cobrem per fer una feina. Aleshores, això, no és ser professional? Qualsevol orquestra del món que es consideri professional farà el mateix que nosaltres; l'única diferència serà el nivell musical que assolirà durant el concert. I és aquí on entra el treball pedagògic. Es tracta, doncs, de potenciar al màxim les capacitats individuals, fent un seguiment tècnic i artístic personalitzat; apel·lar a la responsabilitat en l'exercici d'aquesta activitat; instrumentalitzar els resultats per promoure la normalització del llenguatge musical; integrar-se en el conjunt generador de l'estètica de l'Univers. Aquests objectius poden semblar a bastament abs-

tractes, però des de la singularitat, poden rebre un tractament altament esperançador. Tenint en compte l'endarreriment que hi ha hagut i encara hi ha a les nostres comarques respecte la música, en tots els seus aspectes, apostem pel treball de base. Ens auto-situem lluny de la programació d'activitats espectaculars que, en la majoria de casos, buiden els fons institucionals sense obtenir-ne beneficis que responguin a les necessitats més fonamentals. Té sentit programar concerts sense haver fet una tasca de sensibilització prèvia o haver despertat la necessitat de fer o escoltar música?

I doncs, què heu après, en aquests cinc anys: que la vida és molt dura i que quan hi ha gana cal menjar alguna cosa?

Que la vida és dura, ja ho vam aprendre els primers dies de la gestació del projecte. Algunes institucions es negaven a donar-nos ajut econòmic amb el pretext que la política era mantenir el finançament de projectes ja consolidats. Evidentment, el nostre no es podia consolidar si ja no se li permetia néixer. És important fer constar que el nostre projecte va iniciar-se en l'àmbit privat, és a dir, sense l'auspici de cap institució pública en concret. Això ens ha portat alguns inconvenients i avantatges. Inconvenients: el suport moral i econòmic no ens va arribar fins tard, i van quedar aparcats alguns projectes previstos. Avantatges: ningú, més que nosaltres, no ens diu què hem de fer i com ho hem de fer, assumim totes les responsabilitats d'allò que bé o malament hem dut a terme. Entenem les subvencions institucionals posteriors com un reconeixement a la nostra tasca.

Efectivament, però, hem hagut de fer algunes coses fora de programació per garantir la continuïtat econòmica del projecte. Tanmateix, no tenim la sensació d'haver-nos "prostituit", conscients de l'esforç voluntari que mou l'interès per assolir, periòdicament, uns objectius tan nobles com difícils de concretar.

I el vostre públic, com és?

El nostre públic el formen, per una banda, persones vinculades al nostre projecte, bé a través de l'Orquestra de Cambra Camerata XXI, o de la Jove Orquestra, o de les Colònies Musicals, o qualsevol altra activitat de l'entitat. D'altra banda, hi ha el públic reusenc, que representa la fidelitat del poble (en el sentit més gran del mot), que ens acull des del començament. I finalment, el públic novell, espontani, de localitats que escolten, per primer cop en molts casos, un concert de música de cambra. Per a nosaltres, tots tres tipus són imprescindibles. Per tant, ens devem exactament igual a qualsevol d'ells.

Durant aquests cinc anys heu funcionat amb un conveni amb l'IMAC i amb el Centre de Lectura. Us fa gaire il·lusió veure acabada la rehabilitació i ampliació del Teatre Bartrina?

És important matisar que el suport més important per fer realitat el projecte no ha estat precisament l'econòmic, tot i que és necessari. El valor real que donem a l'acolliment de l'IMAC i del Centre de Lectura és que des del primer dia han cregut en la proposta. I han sabut compensar les deficiències econòmiques amb l'afany de materialitzar petites realitats. Altrament, ara ja pensem en la propera ubicació de les nostres dependències a les instal·lacions del remodelat Teatre Bartrina. Almenys, tant l'IMAC com el Centre de Lectura ens han avançat la voluntat que formem part d'aquest centre de producció. Tanmateix, encara no tenim clar quin paper tindrà exactament la nostra entitat dins de l'organigrama del teatre. En qualsevol cas, estem molt il·lusionats a participar en el desenvolupament d'aquest nou focus de cultura popular. Tècnicament, confiem trobar, almenys, la mateixa acústica que tenien l'escenari i la sala d'abans de la rehabilitació.

■ GABRIEL FERRÉ I PUIG